

Vastgesteld door het college d.d. 2 juli 2026

Eerste tussentijdse rapportage 2026

Gemeente Bernheze

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Samenvatting	4
Beleid	5
Leefbare kernen	5
Gezonde zorgzame gemeente	15
Klimaatbestendig, biodivers en circulair	19
Duurzame landbouw en economie	20
Weerbare en veilige samenleving	23
Dienstverlening en sterke organisatie	24
Financiën	25
Budgetten	26
Voorstel	28
Bijlagen	28
Bijlage 1: Besluitvorming college op basis van artikel 5 lid 4 Financiële verordening	30
Bijlage 2: Wat mag het kosten (financiële afwijkingen)	31
Leefbare kernen	31
Gezonde zorgzame gemeente	32
Dienstverlening en sterke organisatie	37
Financiën	37
Bijlage 3: afsluiten kredieten	40
De volgende kredieten zijn gerealiseerd en kunnen administratief worden afgesloten.	40
Vervallen van nog niet beschikbaar gestelde investeringen in investeringsplannen.	42
Bijlage 4: Mutaties op reserves	44
Bijlage 5: Toelichting ombuigingsvoorstellen begroting 2026	45

Inleiding

Met deze rapportage informeren wij u over ontwikkelingen en afwijkingen die te maken hebben met de uitvoering van de begroting over 2026 (terugkijkend op de verslagperiode tot en met maart en vooruitkijkend over het resterende deel van 2026). Wij geven een uiteenzetting van de belangrijkste ontwikkelingen per programma.

De begroting en ook deze rapportage wordt onderverdeeld in de volgende programma's:

- Programma 1: Leefbare kernen
- Programma 2: Gezonde zorgzame gemeente
- Programma 3: Klimaatbestendig, biodivers en circulair
- Programma 4: Duurzame landbouw en economie
- Programma 5: Weerbare en veilige samenleving
- Programma 6: Dienstverlening en sterke organisatie
- Programma 7: Financiën

Ontwikkelingen, afwijkingen van het bestaande beleid verzamelen op basis van bovengenoemde indeling. Daarnaast willen wij de zelfde opbouw gebruiken zoals alle P&C producten waarbij we ingaan op:

Beleidsmatig

- Wat willen we bereiken
- Wat gaan we daarvoor doen of waar staan we

Financieel

- Wat mag het kosten?

Samenvatting

In het kader van rechtmatigheid is het noodzakelijk dat afwijkingen op programmaniveau door de raad worden geaccordeerd. Dit is ook een vereiste van onze provinciale toezichthouder om de mutaties per programma inzichtelijk te maken.

Programma	Budget 2026 na wijziging	Mutatie incidenteel	Mutatie structureel	Budget 2026 na wijziging tussentijdse rapportage
Programma 1: Leefbare kernen	13.010.739	-119.447	22.503	12.913.795
Programma 2: Gezonde zorgzame gemeente	38.280.926	-960.091	227.458	37.548.293
Programma 3: Klimaatbestendig, biodivers en circulair	430.265	1.859.270	875	2.290.410
Programma 4: Duurzame landbouw en economie	461.795	92.504	0	554.299
Programma 5: Weerbare en veilige samenleving	4.092.702	49.595	12.907	4.155.204
Programma 6: Dienstverlening en sterke organisatie	15.408.718	7.473	88.530	15.504.721
Programma 7: Financiën	-71.685.145	-1.334.867	-122.106	-73.142.118
Resultaat eerste tussentijdse rapportage 2026		-405.563	230.167	
Saldo (+ = nadelig / - = voordelig)		-175.396		

De eerste tussentijdse rapportage 2026 sluit op een voordelig resultaat van € 175.396,-. Het resultaat bestaat uit een incidenteel voordeel van € 405.563,- en een structureel nadeel van € 230.167,-. Het saldo van de eerste tussentijdse rapportage 2026 € 175.396,- voegen we toe aan de reserve nog nader te bestemmen. Het structurele nadeel van € 230.167,- verwerken we in de begroting 2027.

De grotere financiële bijstellingen (> € 100.000) zijn (V=voordeel, N=nadeel):

- Voorlopige aanslag Vennootschapsbelasting 2026 € 470.001 (N)
- Opbrengst Toeristenbelasting € 145.000 (V)
- Opbrengst schatkistbankieren € 159.908 (V)
- Actualisatie afschrijvingslasten € 168.860 (V)
- Inkomsten gemeentefonds € 569.354 (V)
- Niet gerealiseerde bezuinigingsvoorstellen € 110.000 (N)

Beleid

Leefbare kernen

Wat willen we bereiken?

- Passend en betaalbaar woningaanbod voor alle doelgroepen;
- Verduurzaming van de woningvoorraad (doel van de gemeente is om in 2050 energieneutraal en circulair te zijn);
- Groene, gezonde en inclusieve leefomgeving die uitnodigt om te wonen, te ontmoeten, bewegen en te recreëren;
- Voorzieningenniveau en openbare ruimte op minimaal het wettelijk niveau;
- Goede bereikbaarheid van onze kernen, met daarbij extra aandacht voor de verkeersveiligheid, met name voor fietsers en voetgangers;
- Kwalitatief goede en aantrekkelijke fiets- en wandelroutes;
- Behoud van ons erfgoed en monumenten;
- Uitvoering van de Omgevingswet.

Wat gaan we daarvoor doen of waar staan we

Omgevingsplan

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Alle vigerende ruimtelijke plannen vormen vanaf dat moment het tijdelijke omgevingsplan. Dit tijdelijke omgevingsplan moet voor 1 januari 2032 omgezet worden in een omgevingsplan onder de Omgevingswet. Hiervoor is een projectgroep in het leven geroepen.

Op 26 februari 2026 heeft uw Raad het transitieplan vastgesteld.

Het omgevingsplan wordt stapsgewijs omgebouwd door middel van meerdere wijzigingsbesluiten. De eerste wijziging betreft de beleid neutrale verhuizing van regels uit de Verordening Fysieke Leefomgeving (VFL), die naar verwachting halverwege 2026 als ontwerp ter inzage wordt gelegd. Daarna gaan we aan de slag met de bouwregels.

Op deze manier ontstaat in de komende jaren gefaseerd een volledig en samenhangend omgevingsplan, waarin bestemmingsplannen, verordeningen en milieuregels zijn geïntegreerd.

Hoewel de organisatie nu goed is ingericht en er duidelijke kaders liggen, blijft de opgave omvangrijk en complex.

Het vraagt blijvend veel inzet van zowel het projectteam als de lijnorganisatie om alle regels zorgvuldig te actualiseren, te vertalen naar juridische regels en bestuurlijk af te stemmen.

Daarnaast moeten deze regels ook worden uitgewerkt tot toepasbare regels, zodat inwoners en initiatiefnemers via het Omgevingsloket eenvoudig inzicht krijgen in wat er voor hen geldt.

Daarbij hoort ook een zorgvuldige participatie met inwoners en belanghebbenden, zodat keuzes gedragen en begrijpelijk zijn.

Wij nemen deel aan het project SPRONG, waarin gemeenten in de regio gezamenlijk optrekken om kennis en werkwijzen rondom het opstellen van het omgevingsplan te ontwikkelen en uit te wisselen.

Dit helpt ons om van andere gemeenten te leren en tegelijk onze eigen ervaringen in te brengen.

Omgevingsprogramma Groene Gezonde Structuren

Programma Groene Gezonde Structuren is gereed voor vaststelling door het college. Eerder is gecommuniceerd dat uw betrokkenheid bij het programma zich beperkt tot een opiniërende bespreking over het concept (7 oktober 2025) en het intrekken van het oude beleid zodat het programma in werking kan treden. Dit is in lijn met de Omgevingswet.

U behoudt het budgetrecht en stelt de juridische regels vast zodra deze in het omgevingsplan zijn opgenomen. Programma GGS kent een breed scala aan onderwerpen, enkele onderwerpen waar eerder geen beleid voor is geweest, een grote financiële vraag en het herijken van de enkele juridische regels. Het heeft daarmee een grote impact op facetten die de raad aangaan. Daarom onderzoeken wij hoe wij de raad explicieter meenemen in de vaststellingsprocedure van het programma. Zodra de procedure hiervoor bekend is wordt u hierover geïnformeerd.

Erfgoed: aanwijzen gemeentelijke monumenten (omgevingsprogramma Groen, Gezonde Structuren)

In april 2026 zijn er 35 brieven verstuurd naar potentiële gemeentelijk monument eigenaren in Heesch, Vorstenbosch en Nistelrode. Het doel is met name naoorlogse panden toe te voegen aan de bestaande monumentenlijst. De eigenaren zijn uitgenodigd voor een informatieavond waarin meer uitleg en extra informatie wordt gegeven over de mogelijkheden en regels bij gemeentelijke monumenten. Volgende stap is deze objecten te beschrijven en hier verder een selectie op toe te passen.

Programma Volkshuisvesting

In december 2025 is het programma Volkshuisvesting vastgesteld. In 2026 zijn er voldoende middelen om de voorgenomen werkzaamheden ten uitvoer te brengen. Er worden geen afwijkingen in het budget verwacht.

Erfgoed: schuur bij molen Nistelrode

De schuur in Nistelrode is gerealiseerd. Deze schuur wordt binnenkort feestelijk geopend met de huidige molenaars, betrokkenen en gemeente.

Onderwerp Recreatie: ommetjes bij Kilsdonkse Molen (omgevingsprogramma groen, gezonde structuren)

In samenwerking met vrijwilligers van IVN en de Kilsdonkse molen zijn 2 wandel ommetjes gerealiseerd: ommetje Zwanenburg en ommetje Dinther. Deze bewegwijzerde ommetjes sluiten aan bij het realiseren van laagdrempelige korte wandelingen in en rondom de kernen in onze gemeente.

Onderwerp Regiodeal Stedelijke Landschapsparken

Dit deelprogramma van de Regiodeal richt zich op het volgende: In natuurgebied De Maashorst, inclusief de Hooge Vorssel, neemt de recreatieve druk toe door de verstedelijking in de omliggende kernen. Binnen het landschapspark Bernheze-Maashorst-Oss geven we hier invulling aan. Hierbij kijken we naar de aansluiting op natuur en op het stedelijke gebied en naar het functioneren van het landschapspark zelf.

Via beroepsopdrachten zijn studenten van de HAS inmiddels gestart met het opstellen van een inrichtingsplan voor het Bomenpark (inclusief Arboretum) in de Hooge Vorssel. Er wordt ook gekeken naar een (recreatieve) verbinding met het Land van Tosse (gemeente Oss) als onderdeel van het Landschapspark.

Woningbouw

De ambities uit onze woonvisie vinden hun uitwerking in de verschillende woningbouwplannen. Hieronder een korte toelichting op de grootste plannen.

1. Herstructurering d'n Berg (Heesch)

Het project bestaat uit het realiseren van 72 sociale huurwoningen door Mooiland.

De Raad heeft het bestemmingsplan 4 juli 2024 vastgesteld. Er is geen beroep ingesteld bij de Raad van State. Het bestemmingsplan is onherroepelijk.

De woningen worden gesloopt. De start van de bouwwerkzaamheden is januari 2027. Eind 2027 worden de woningen opgeleverd.

Voor de nieuwbouw van de woningen en de benodigde aanpassingen van de openbare ruimte als gevolg van het bouwplan D'n Berg moeten kabels en leidingen aangepast/verlegd worden.

Bij plannen die de bestaande openbare ruimte raken worden eventueel aanpassingen aan kabels en leidingen afgewikkeld conform 'Beleidsregels Nadeelcompensatie bij het verleggen van kabels en leidingen gemeente Bernheze'. De gemeente hoeft alleen bij kabels en leidingen ouder dan 15 jaar een vergoeding te betalen voor de aanpassingskosten die de nutsbedrijven moeten maken. Tijdens de contractfase met de corporatie is gemist dat de water- en gasleidingen in 2018 reeds vernieuwd waren. Uitgaande van aanpassingen in 2026 en aanleg in 2018 (8 jaar) moeten we 64% van de kosten voor het aanpassen van de water- en gasleiding betalen. Er is juridisch geen ruimte meer om deze meerkosten nog te verhalen bij de corporatie, waardoor deze voor de gemeente zijn. De meerkosten bedragen ongeveer € 90.000,-. Dit bedrag is als verliesname verwerkt in de grondexploitatie. De gemeente gaat in haar proces extra toetsingen opnemen, om de risico's op dit soort tegenvallers in de toekomst zoveel mogelijk te voorkomen.

2. Kamersche Hoef (Heeswijk-Dinther)

Het project bestaat uit het realiseren van 143 woningen.

De Raad heeft het bestemmingsplan 26 september 2023 vastgesteld. Er is geen beroep ingesteld bij de Raad van State. Daarmee is het bestemmingsplan onherroepelijk.

De locatie is bouwrijp gemaakt. De woningen in fase 1 zijn in aanbouw. De woningen in fase 2 zijn verkocht. Fase 2 start na de zomervakantie van 2026.

3. Nobisweg-Koffiestraat (Heeswijk-Dinther)

Het project bestaat uit 208 woningen.

De Raad heeft het bestemmingsplan 26 september 2024 vastgesteld. Er is door 2 partijen beroep ingesteld bij de Raad van State. Één daarvan is niet ontvankelijk. In afwachting van de behandeling van het andere beroep ligt het plan stil. Er is nog geen zittingsdatum bekend. Parallel daaraan zijn wij in gesprek met de bezwaarmaker om te kijken het beroep van tafel te krijgen.

Naar aanleiding van het beroep is het bestemmingsplan aangepast op de onderdelen geluid en stikstof. Het herstelbesluit is op 23 oktober 2025 voorgelegd aan de raad. De Raad van state wordt daarna geïnformeerd over het genomen herstelbesluit. Dit herstelbesluit wordt meegenomen in de behandeling van het beroep ten aanzien van het oorspronkelijk bestemmingsplan.

De volkstuinen aan de Koffiestaat zijn begin 2026 verplaatst naar de nieuwe locatie aan de Berg en Dalseweg.

4. Oude Torenweg (Nistelrode)

Het project bestaat uit het realiseren van vijf sociale huurwoningen door Mooiland.

De Raad heeft het bestemmingsplan op 23 mei 2024 vastgesteld. Het plan heeft daarna ter inzage gelegen. Er is beroep ingesteld bij de Raad van State. Op 21 januari 2025 is er een voorlopige

voorziening aangevraagd. Op 12 maart 2025 heeft de Raad van State de voorlopige voorziening toegekend. Het plan ligt tot de behandeling van het beroep door de Raad van State stil.

Naar aanleiding van het beroep is het bestemmingsplan aangepast op het onderdeel parkeren. Het herstelbesluit is 3 juli 2025 vastgesteld door de raad. Het aangepast bestemmingsplan heeft van 17 juli 2025 tot en met 27 augustus 2025 ter inzage gelegen. Er is geen aanvullend beroep ontvangen.

De Raad van state is geïnformeerd over het genomen herstelbesluit. Dit herstelbesluit wordt meegenomen in de behandeling van het beroep ten aanzien van het oorspronkelijk bestemmingsplan.

5. Weijen West fase 1 (Nistelrode)

Het project bestaat uit het realiseren van ongeveer 27 woningen waarvan 9 sociale huurwoningen (30%) door Mooiland. De overige 18 woningen bestaan uit 4 twee onder een kap woningen in de vrije verkoop en 14 projectwoningen.

De Raad heeft het bestemmingsplan 23 mei 2024 vastgesteld en heeft daarna ter inzage gelegen. Er is beroep ingesteld en een voorlopige voorziening aangevraagd bij de Raad van State. Op 19 maart heeft de Raad van State het beroep ongegrond verklaard.

Momenteel worden voorbereidingen getroffen voor de uitgifte en het bouwrijp maken. In januari 2026 start het bouwrijp maken. De nutsvoorzieningen worden in mei 2027 pas aangelegd.

In het tweede kwartaal van 2026 wordt de verkoopprocedure gestart voor de 14 projectwoningen door het selecteren van een ontwikkelaar / bouwer. Start bouw is begin 2027, oplevering begin 2028.

De bouw van 4 vrije kavels (2 x twee onder een kap woningen) aan de Weverstraat is opgestart.

6. Heeswijkse Akkers (Heeswijk-Dinther)

Het project bestaat uit het realiseren van 73 woningen waaronder 32 projectwoningen, 8 vrije kavels, 16 sociale huurwoningen en maximaal 8 kavels bestemd voor CPO bouw. De overige gronden zijn niet in eigendom van de gemeente.

De vrije kavels zijn allen verkocht. De projectwoningen binnen het plangebied worden gebouwd door 2 verschillende ontwikkelaars. Begin 2026 start verkoop en eind 2026 start bouw. Oplevering Q1/2 2028.

Start bouw sociale huurwoningen medio Q2, oplevering eind 2026.

De procedure voor het vormen van een CPO-groep is ook afgerond.. We verwachten dat ook deze bouw eind 2026 kan starten.

7. Schaapsdijk wijziging Kavel K4/K5

Het bestemmingsplan Schaapsdijk is in 2022 vastgesteld. Het project bestond uit het realiseren van 25 woningen in CPO verband en 5 sociale huurwoningen. Deze kavels zijn in 2023 en 2024 allen verkocht. De woningen zijn allen nagenoeg allemaal gebouwd met uitzondering van 2 vrijstaande woningen.

De verkoopprocedure voor het werven van een ontwikkelaar is afgerond. Start bouw Q4 2026, oplevering Q4 2027.

8. Mozartlaan-Verdilaan

Het project bestaat uit het realiseren van een appartementengebouw met 25 sociale huurwoningen door Brabant Wonen.

Het ruimtelijke plan heeft tot 10 september 2025 ter inzage gelegen. Er zijn 3 zienswijzen ontvangen waarvan een namens 165 omwonenden.. Het plan is 13 januari besproken in de Commissie Ruimte en leefbaarheid. Het plan is aangehouden i.v.m. verzoek tot nadere onderbouwing verkeersveiligheidstoets. Deze is opgesteld en aan het plan toegevoegd. Het plan wordt op 13 mei in de commissie RL besproken en 28 mei voorgelegd aan de raad ter vaststelling.

9. De Bunders

Het plan voorziet in ca. 325 woningen.

De omgevingsdialoog is inmiddels afgerond en de wijziging van het omgevingsplan is vastgesteld. Er zijn 2 beroepen ontvangen. Met een bezwaarmaker zijn afspraken gemaakt. Dit beroep wordt ingetrokken. Het andere beroep blijft staan. Op 24 april wordt het beroep behandeld bij de Raad van State.

Tevens wordt momenteel een wijziging Omgevingsplan gevolgd om de benodigde compensatiegronden voor diersoorten mogelijk te maken.

De planning voorziet in het bouwrijp maken na de zomervakantie 2026. Vanaf medio 2027 kunnen de woningen gebouwd worden. Dit is afhankelijk van de doorlooptijd van de procedure voor het compensatieperceel. Pas wanneer dit is afgerond kan er gestart worden met bouwrijp maken van de locatie.

10. Weijen west fase 2 t/m 5

Het plan voorziet in ca. 260 woningen.

De omgevingsdialoog / participatie is opgestart. Er zijn twee informatiebijeenkomsten georganiseerd in december 2025 en maart 2026.

Het stedenbouwkundige plan is nagenoeg definitief. Deze vormt de basis voor de planologische procedure. De benodigde planologische procedure is in de opstartfase. Een groot deel van de onderzoeken zijn al uitgevoerd. De verwachting is dat na de zomer het ontwerp ter inzage wordt gelegd. Daarvoor zal nog een derde informatiebijeenkomst worden georganiseerd.

De planning voorziet in het bouwrijp maken vanaf de 2e helft 2027 en start woningbouw vanaf begin 2028.

11. Oude Veghelsedijk (Vorstenbosch)

Het plan voorziet in circa 31 woningen waarvoor de benodigde planologische procedure in gang is gezet. Er zijn zienswijzen ontvangen die worden beantwoord. We verwachten het plan in 2026 vast te stellen.

12. Molenhoeven 3 (Loosbroek)

Het plan voorziet in ca. 61 woningen.

De omgevingsdialoog / participatie is opgestart. Op 2 oktober 2025 heeft een informatiebijeenkomst voor de omgeving plaatsgevonden. We verwachten het plan voor de zomervakantie ter inzage te leggen om het nog voor het eind van dit jaar vast te stellen.

13. Flexwoningen (Schoonstraat Heesch en Zwarte Molen Zuid Nistelrode)

Het project voorziet in het realiseren van 29 flexwoningen aan de Schoonstraat in Heesch en 40 flexwoningen nabij Zwarte Molen Zuid in Nistelrode. De doelgroep is spoedzoekers die door de woningcorporatie en tevens onze samenwerkingspartner in het project, zullen worden toegewezen.

De omgevingsdialoog / participatie is in gang. Medio vorig jaar (2024) heeft voor de beide planlocaties een afzonderlijke informatiebijeenkomst plaatsgevonden. Het project heeft een eigen webpagina onder de gemeentelijke website die periodiek wordt geactualiseerd.

De benodigde planologische procedure (voor de beide locaties ieder een Buitenplanse Omgevingsplanactiviteit (ofwel BOPA) is afgerond met dien verstande dat voor de Schoonstraat geldt dat een ecologisch onderzoek nog wordt uitgevoerd op korte termijn. De locatie Zwarte Molen Zuid is inmiddels opgeleverd en zal voor de zomer van 2026 woonrijp zijn. Voor de locatie Schoonstraat ligt dit anders. De omgevingsvergunning zal worden verleend nadat het hiervoor genoemde ecologische onderzoek is afgerond. Het bouwrijp maken van de locatie Schoonstraat is voorzien voor de 2e helft van dit jaar en start woningbouw voor eind 2026, mits er geen bijzonderheden uit het ecologisch onderzoek komen.

14. Heuvel 18 (Vorstenbosch)

Dit project is een initiatief van derden en bestaat uit het realiseren van ca. 52 woningen + 22 zorg eenheden.

We verwachten het ontwerp van het ruimtelijk plan in 2026 ter inzage te leggen.

15. Broekkant-Korenakkers (Vorstenbosch)

Dit project is een initiatief van derden en bestaat uit het realiseren van ca. 49 woningen. Het is een samenvoeging van meerdere initiatieven: Hondstraat. Schoolstraat 49, Broekkant 12 en CPO voor elkaar.

We verwachten het ontwerp van het ruimtelijk plan in 2026 ter inzage te leggen.

16. Landerstraat-Kortdreef (Heesch)

Dit project is een initiatief van derden en bestaat uit het realiseren van ca. 64 woningen. Dit initiatief valt binnen de gebiedsvisie Hooge Vorrssel. Ambtelijk is de wenselijkheid uitgesproken.

We verwachten het ontwerp van het ruimtelijk plan in 2026 ter inzage te leggen.

17. Gebiedsvisie noordrand Heesch

De gemeente Bernheze werkt aan een toekomstbestendige gebiedsvisie voor de noordrand van Heesch. Het doel is richting te geven aan de ontwikkeling van het gebied op het gebied van wonen, verkeer, detailhandel, natuur, water, milieu en leefomgeving. De visie bouwt voort op bestaande beleidsdoelen van de gemeente en vormt een kader voor toekomstige keuzes. Er is een intensief participatieproces doorlopen met een drietal bijeenkomsten.

De visie gaat nu de afrondende fase in. De opgehaalde reacties worden verwerkt en de haalbaarheidsstudie wordt voltooid. Naast de tekeningen komt er een rapport met de belangrijkste overwegingen en de spelregels die als aanvulling op de visie gelden. Voor de zomer wordt dit gepresenteerd aan de commissie Ruimte en Leefbaarheid, waarna het college de visie formeel vast stelt.

Herhuisvesting De Misse 2-4-6

Na het raadsbesluit van december 2025 is in het eerste kwartaal van 2026 de ontwerpfase gestart. In januari is ICS Adviseurs door middel van een Europese Aanbesteding opnieuw geselecteerd voor de (externe) projectbegeleiding. Voor het samenstellen van het ontwerpsteam wordt eveneens een Europese Aanbesteding doorlopen, de voorbereidingen hiervoor zijn in volle gang. De globale planning als opgenomen in het raadsvoorstel van december 2025 lijkt vooralsnog haalbaar en realistisch. Na positief raadsbesluit in de zomer van 2027, start de renovatie in 2028 en wordt het gerenoveerde gebouw in 2029 in gebruik genomen.

Vervanging robotmaaiers VV Heeswijk

De twee bestaande maaisystemen zijn inmiddels vervangen door één nieuwe, grotere robotmaaier die de maaiwerkzaamheden op het sportpark kan uitvoeren. Deze is inmiddels in gebruik genomen door de sportvereniging.

Verledden sportparken

We hebben de lichtmasten in 2025 op orde gebracht. Daarmee kunnen we nu de volgende stap zetten: het uitvragen van aanbieders voor het leveren en installeren van LED verlichting, zodat we de huidige armaturen op de sportparken eind 2026 kunnen vervangen.

SAM College

De renovatie van het Sam College is in volle gang. Op 4 maart is de sleutel officieel overgedragen aan het SAM College. Per 1 augustus kan het gebouw in gebruik worden genomen door de eerste leerlingen van Sam College. Inmiddels zijn er 64 aanmeldingen. Hiermee starten twee 1ste klassen en één 2de klas.

Oostelijke Randweg Heeswijk-Dinther

Op basis van een medio 2025 opgeleverde externe Tracéverkenning oostelijke verbindingsweg Heeswijk-Dinther door bureau BRO (huidig Movares) is de planontwikkeling van de Oostelijke Randweg HD opgestart. Op 10 november 2025 heeft in het kader van Participatie / de Omgevingsdialog een informatiebijeenkomst plaatsgevonden. Met de betrokken grondeigenaren is eveneens het eerste contact gelegd.

In februari 2026 heeft de raad de tracéverkenning vastgesteld en de benodigde middelen ter beschikking gesteld op basis waarvan de nadere voorbereiding en ontwikkeling is opgestart. Hiertoe zullen het benodigde grondverwervingstraject en de planologische procedure worden doorlopen. Ten behoeve van het planologische procedure wordt middels een Europese Aanbesteding thans een bureau geworven dat in mei met de werkzaamheden zal starten om te komen tot de benodigde wijzing van het Omgevingsplan.

De Landerijen – Landschapspark (Heeswijk-Dinther)

Als onderdeel van de uitwerking van de Gebiedsvisie Abdij en omgeving is in 2026 gepland om voor het deelplan De Landerijen de planvorming op te starten.

Momenteel worden de gesprekken hiertoe opgestart met de betrokken grondeigenaren (de gemeente heeft slechts een deel van de gronden in haar bezit). Doel is om zoveel als mogelijk met de derden grondeigenaren tot afspraken te komen.

Sportpark Koffiestraat-Hommelsedijk (Heeswijk-Dinther)

Het plan voorziet in een nieuwe gezamenlijke sportaccommodatie voor 5 lokale sportverenigingen, mogelijk aangevuld met nog andere verenigingen en organisaties. De Raad heeft op 12 december 2024 een voorkeurslocatie aangewezen.

Op basis van het vorig jaar uitgevoerde haalbaarheidsonderzoek is in februari 2026 door de raad besloten tot een uitbreiding van het voorbereidingskrediet om een van de uitwerkingsvarianten (variant C vanuit het haalbaarheidsonderzoek) in ontwikkeling te nemen en hiertoe het benodigde grondverwervingstraject en de planologische procedure te gaan doorlopen. Ten behoeve van het planologische procedure wordt middels een Europese Aanbesteding thans een bureau geworven dat in mei met de werkzaamheden zal starten om te komen tot de benodigde wijziging van het Omgevingsplan.

De betrokken grondeigenaren binnen het plangebied c.q. het gebied waarop het Voorkeursrecht is gevestigd, zijn reeds eerder afzonderlijk benaderd.

Hogere uitgave voorbereidingskredieten budget grondbedrijf

Uw raad heeft in december van 2025 een nieuwe financiële verordening vastgesteld ([Financiële verordening gemeente Bernheze 2026](#)). In artikel 5 lid 9 sub c is voortaan bepaald dat wanneer de voorbereidingskosten voor een grondbedrijf project boven de € 100.000,- gaan of dreigen te gaan voor die specifieke ontwikkeling, uw raad hierover geïnformeerd dient te worden. Dit geldt voor de volgende projecten:

- De Wildhorst: Er is tot op heden ongeveer € 150.000,- uitgegeven. De verwachting is dat we nog eens € 50.000,- gaan uitgeven tot vaststelling van de grondexploitatie.
- Weijen-West fase 2: Er is tot op heden ongeveer € 400.000,- uitgegeven. De verwachting is dat we nog eens € 0,2 miljoen tot vaststelling van de grondexploitatie uit te geven.
- Retsel III: Er is tot op heden ongeveer € 125.000,- uitgegeven. De verwachting is dat we nog eens € 175.000,- gaan uitgeven tot vaststelling van de grondexploitatie.
- Noordrand-Heesch: Er is tot op heden ongeveer € 90.000,- uitgegeven. De verwachting is dat we nog eens € 110.000 gaan uitgaven tot vaststelling van de grondexploitatie.

In de eerste drie ontwikkelingen verwachten we voor het einde van het jaar grondexploitaties te kunnen vaststellen. Voor de Noordrand Heesch verwachten we in 2027 een grondexploitatie te kunnen vaststellen. De verwachting is dat voor alle 4 de ontwikkelingen een positieve grondexploitatie haalbaar moet zijn.

Gezonde zorgzame gemeente

Wat willen we bereiken?

- Iedereen kan meedoen in onze gemeenschap;
- Een vitaal verenigingsleven wat de cohesie in onze gemeenschap ondersteunt;
- Toegankelijke ondersteuning indien nodig via collectieve en individuele voorzieningen;
- Gezonde inwoners (in de breedste zin van het woord), we zetten hier preventief op in vanuit het gedachtegoed van positieve gezondheid;
- Iedere inwoner kan sporten of bewegen;
- We stimuleren deelname aan cultuur en cultuureducatie met name van onze jeugd;
- Inwoners zijn geïnformeerd over een gezonde manier van leven;
- Uitgebreide mogelijkheden voor de ondersteuning van mantelzorgers;
- Een goede toegang tot onderwijs voor onze kinderen;
- Een integrale benadering en samenwerking met (maatschappelijke) partners waarbij onze inwoners centraal staan.

Wat gaan we daarvoor doen of waar staan we

Participatiewet in balans

De 1e fase van de gewijzigde Participatiewet is per 1 januari in werking getreden en onze verordening is in februari 2026 door de gemeenteraad hierop aangepast. Dit biedt inwoners meer ruimte voor maatwerk en betere mogelijkheden om te participeren en (gedeeltelijk) te werken. In 2026 wordt samen met uitvoerende gemeente Meierijstad bekeken welke eventuele aanvullende mogelijkheden al kunnen worden ingezet.

Van School naar Duurzaam Werk

De nieuwe wet is per 1 januari 2026 ingegaan. In opdracht van het Rijk hebben de drie partijen (Onderwijsinstellingen, Doorstroompunt, gemeenten) die samen jongeren tot 27 jaar moeten begeleiden naar onderwijs dan wel werk een uitvoeringsprogramma opgesteld met daarin de acties en een duidelijke taak- en rolverdeling. Deze uitvoeringsprogramma is gedeeld met de raad via een notitie ter informatie op 27 januari 2026. Iedere partij krijgt afzonderlijk budget om de extra taken uit te voeren. Deze middelen voor de uitvoering zullen via het gemeentefonds beschikbaar worden gesteld.

Wet handhaving sociale zekerheid en Wet proactieve dienstverlening

Beide wetsvoorstellen zijn uitgesteld door de 2e kamer verkiezingen. De voorstellen worden in april 2026 in de 2e kamer behandeld. Het is nog niet bekend wanneer de wetten worden ingevoerd.

Nieuwe toekomstvisie werkbedrijf IBN

In 2025 is een voorlopige keuze gemaakt voor een andere samenwerking binnen het partnership gemeenten – IBN. Dit jaar wordt het scenario van gezamenlijke Werkteams IBN/gemeenten verder in detail uitgewerkt. Eind 2026 wordt een definitief besluit genomen over een andere samenwerkingsvorm en de visie voor de komende jaren.

Vrijwilligersbeleid

In 2025 dachten inwoners, vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties mee (via een enquête en bijeenkomst) over wat nodig is voor een goede vrijwilligersaanpak op de thema's werven, behouden, waarderen en ondersteunen. De opbrengst is verwerkt in een conceptaanpak, die we samen met vrijwilligers verder uitwerken tot een uitvoeringsagenda voor twee jaar. De definitieve aanpak leggen we rond de zomer aan de raad voor.

Uitbreiding capaciteit Vluchtelingenwerk

Met vaststelling van de begroting 2026 besloot de gemeenteraad de subsidie voor Vluchtelingenwerk met € 50.000 te verhogen voor uitbreiding van de capaciteit van Vluchtelingenwerk. Naar aanleiding van deze besluitvorming is deze subsidie inmiddels toegekend aan Vluchtelingenwerk.

De structurele uitbreiding is nodig omdat de begeleiding van statushouders ingewikkelder is geworden. Dit door strengere eisen uit de Wet inburgering (betekent voor vluchtelingenwerk meer ondersteuning bij de verplichte brede intake en bij leerroutes), meer statushouders en meer inwoners met zwaardere problemen. Met extra uren is de ondersteuning bij huisvesting, integratie en kwetsbare inwoners stabielier ingericht. Zonder uitbreiding ontstaan wachttijden en hogere maatschappelijke kosten.

Uitvoering Breed Maatschappelijk beleid (BMB)

In december 2025 vond een bijeenkomst plaats over het Breed Maatschappelijk Beleid (BMB). Hier zijn drie veelbelovende pilots gepresenteerd waar we in 2026 samen mee verder gaan (kunst in het sociaal domein, inclusief ontmoeten voor ouderen en een ondersteuningsactiviteit voor vrijwilligers). We rapporteren hierover in een notitie ter informatie, gelijktijdig met het volgende uitvoeringsprogramma 2026–2027. Hierin kiezen we voor duidelijkere en meer afgebakende thema's met concrete projecten. Daarbij laten we zien welke impact deze projecten beogen. We maken dit programma samen in een netwerkoeverleg met de Bibliotheek, Muzelinck, GGD, ouderenorganisaties, ONS welzijn en de gemeente.

Beleidsnota Kunst en cultuur

In januari is de Beleidsnota Kunst en Cultuur 'Samenwerken vanuit de kern' met een amendement over het opzetten van een kunst en cultuurakkoord en een motie over de verbinding met erfgoedbeleid vastgesteld. De motie en het amendement zijn inmiddels verwerkt in de nota en bijbehorende uitvoeringsagenda. Op dit moment zijn we bezig met het inkooptraject voor een partij die uitvoering gaat geven aan de verbindende en aanjagende rollen.

Incidentele subsidie Lokale omroep DTV als gevolg van uitstel Stelselwijziging

In maart heeft het Commissariaat voor de Media opnieuw een zendmachtiging verleend aan DTV Maasland voor de periode 2025–2030 voor de gemeenten Bernheze en Oss. De beoogde stelselwijziging van het lokale omroepbestel is opnieuw uitgesteld en treedt naar verwachting per 1 januari 2028 in werking. Tot die tijd blijft het huidige stelsel van kracht. Zodra de nieuwe wet ingaat, kunnen de bestaande zendmachtigingen mogelijk worden vervangen door aanwijzingen voor streekomroepen

Dementievriendelijke gemeente

Inmiddels is er een werkgroep opgericht bestaande uit casemanagers dementie, werkgroep Dementievriendelijk Bernheze, praktijkondersteuners GGZ en ouderen, mantelzorgmakelaar, geriatrie verpleegkundige. Het doel van deze werkgroep is om te bouwen aan een mooie basis op het gebied van dementie binnen de gemeente Bernheze, en te werken aan het verkrijgen van het keurmerk dementievriendelijke gemeente. Dit doen we op basis van een dementiescan, een beeld van hoe we ervoor staan op het gebied van dementievriendelijk. De scan is gemaakt samen met Stichting Alzheimer Nederland.

Benutting reserve Transitie

De gemeenteraad heeft op 26 februari 2026 besloten het college mandaat te verlenen om jaarlijks tot maximaal € 750.000,- aan uitgaven te doen uit de egaliseringsreserve transitie. Indien deze grens wordt overschreden, dient eerst goedkeuring van de raad te worden verkregen.

In onderstaande tabel is in beeld gebracht welke besluitvorming inmiddels heeft plaatsgevonden ten laste van de reserve voor het jaar 2026. Hierbij hebben we de volgende uitsplitsing gemaakt:

- door de gemeenteraad genomen besluiten voor en na de mandatering
- door het college genomen besluiten voor de mandaatverlening (uitgangspunt niet ten laste van mandaat van € 750.000)
- door het college genomen besluiten na mandaatverlening (uitgangspunt wel ten laste van mandaat van € 750.000)

- de voorstellen in deze tussentijdse rapportage.

In deze rapportage zijn voor het sociaal domein onontkoombare kosten opgenomen voor sociale zaken en de lumpsum+ financiering Huishoudelijke hulp voor een bedrag van € 725.448,-. Deze kosten zijn niet beïnvloedbaar door college en gemeenteraad en vallen daarmee ons inziens buiten het mandaatbesluit van € 750.000,-. We stellen in de rapportage voor de subsidie van ONS welzijn met incidenteel € 93.000,- te verhogen. Dit hebben we opgenomen als expliciet beslispunt waarmee deze niet ten laste komt van de ruimte binnen het mandaatbesluit.

Hiermee resteert een ruimte binnen het mandaat van het college van € 479.921 voor 2026.

	Datum besluit	Bedrag raads- besluit	Bedrag college- besluit voor mandaat- besluit 26-2-2026	Bedrag college- besluit na mandaat besluit 26-2-2026	Ten laste van mandaatbesluit 2026
Inmiddels genomen raadsbesluiten:					
Subsidie kernnetwerken	Rbs 30-10-2025	38.400			
Vrijval tbv structurele uitbreiding 1 fte	Rbs 30-10-2025	369.500			
Werkbudget breed maatschappelijk beleid	Rbs 30-10-2025	10.000			
Ketenaanpak valpreventie	Rbs 30-10-2025	88.715			
Subsidie Bernheze Rechtswinkel	Rbs 30-10-2025	3.600			
Regio deal Noordoost-Brabant	Rbs 26-02-2026	202.000			
Programmaplan 'Samen naar een weerbare en veerkrachtige samenleving 2026-2027	Rbs 26-02-2026	150.000			
Beleidsnota Kunst en cultuur 'Samen vanuit de kern' (2026 t/m 2028)	Rbs 26-02-2026	240.000			
Genomen besluiten voor mandaatbesluit 26-2-2026:					
Inzet tijdelijke klantmanager statushouders 2026	Coll 02-12-2025		100.082		
Aanstellen taalnetwerccoördinator 2025-2027 (2026:	Coll 09-09-2025		46.000		
Genomen besluiten na mandaatbesluit 26-2-2026:					
Inhuur Wmo-consulent (1 fte) 2026	Coll 03-03-2026			156.000	156.000
ONS welzijn, subsidie activiteitenbudget	Coll 24-03-2026			50.000	50.000
Invulling traineeship 1-6-2026/ 31-5-2028	Coll 13-05-2026			170.000	49.583
1ste tussentijdse rapportage 2026:					
T.I.v. ruimte mandaat college:					
Ophoging Ketenaanpak valpreventie (onderdeel 'kleinere mutaties')	Coll. 19-05-2026				8.996
Inclusieagenda (onderdeel 'kleinere mutaties')	Coll. 19-05-2026				5.500
Niet beïnvloedbaar/onvermijdbaar wegens externe facturen:					
Hogere kosten sociale zaken 2026	Rbs 02-07-2026	666.093			
Verrekening Lumpsum+ Q3 en Q4	Rbs 02-07-2026	59.355			
Keuze:					
ONS Welzijn, incidentele uitbreiding opbouwwerk	Rbs 02-07-2026	93.000			
Totaal		1.920.663	146.082	376.000	270.079
Restant ruimte binnen het mandaat van het college					479.921

Klimaatbestendig, biodivers en circulair

Wat willen we bereiken?

- Klimaatadaptieve inrichting en gebruik van onze openbare ruimte in Bernheze;
- Versterken van de biodiversiteit en vergroten van de groenstructuren;
- Energieneutrale leefomgeving in 2050;
- Circulaire economie in 2050;
- 95% CO₂-reductie en compensatie in 2050 (t.o.v. 1990);
- Verbeteren van de luchtkwaliteit (50% minder gezondheidsschade in 2030 ten opzichte van 2016)
- Bestrijden en voorkomen energiearmoede
- Verbeteren van de bodem- en waterkwaliteit.

Wat gaan we daarvoor doen of waar staan we?

Afval, circulariteit en schone lucht

Afvalstoffendienst: Tarieven 2027

De Afvalstoffendienst heeft in 2024 en 2025 het verbetertraject ten aanzien van de fysieke veiligheid voor hun personeel succesvol afgerond. De Afvalstoffendienst staat niet langer onder verscherpt toezicht van de Arbeidsinspectie.

De volledig vernieuwde directie van de Afvalstoffendienst heeft de aangekondigde beëindiging van de samenwerking met Bernheze vanaf 01-01-2027 ingetrokken. Daaraan verbonden is de voorwaarde dat er overeenstemming is over de tarieven voor 2027. De dienstverlening in Bernheze is voor de Afvalstoffendienst niet kostendekkend. De Afvalstoffendienst heeft alle kosten in beeld gebracht en op basis daarvan nieuwe tarieven berekend. In die tarievenberekening is kostenreductie ten gevolge van voorgenomen efficiencyverbeteringen niet meegenomen. De herberekening die uiterlijk 1 mei verwacht wordt, zal lager uitvallen. Desondanks moet Bernheze rekening houden met een tariefsverhoging die boven de consumentenprijsindex uitkomt. Onderzocht wordt welke besparing kan worden gerealiseerd wanneer een deel van de dienstverlening (klantcontactcentrum en/of containermanagement) in eigen beheer wordt uitgevoerd.

Toekomstvisie

Om de regionale samenwerking op het gebied van afvalinzameling en -verwerking te versterken stelde de gemeenteraad van 's-Hertogenbosch voor alternatieve organisatievormen te verkennen. Beleidsmedewerkers van de regiogemeenten die samenwerken met de Afvalstoffendienst (of dat willen gaan doen), hebben onder begeleiding van adviesbureau IPR/Normag een verkenning

uitgevoerd naar de vormgeving van een regionale publieke samenwerking. De concern controller en financieel controller zijn in dit traject betrokken. De verkenning resulteerde in een gezamenlijk contouren- en uitgangspuntendocument. Nadat het document is gesondeerd in het college wordt de gemeenteraad geïnformeerd over en betrokken bij het verdere proces.

Toekomstige milieustraatfunctie

Om het resultaat van de besluitvorming over de toekomstvisie van de Afvalstoffendienst te kunnen betrekken bij het onderzoek naar de toekomstige vormgeving van milieustraatfunctie, is dat onderzoek nog niet gestart.

Duurzaamheid

In 2024 is de Paraplunotitie Duurzaamheid opgesteld waarin alle duurzame doelen voor de komende jaren zijn opgenomen. Ook het duurzaamheidsoverleg onder leiding van de portefeuillehouder duurzaamheid komt hieruit voort en vindt ieder kwartaal plaats. In 2026 zal de Paraplunotitie geactualiseerd worden en aan het college worden aangeboden. De raad zal via een NTI worden geïnformeerd. In 2026 is eveneens een Communicatiestrategie Duurzaamheid opgesteld die opgenomen zal worden in de actualisatie van de Paraplunotitie Duurzaamheid.

Duurzame landbouw en economie

Wat willen we bereiken?

- Onze agrarische ondernemers faciliteren bij de transitie in de landbouw;
- Het waarborgen van de leefbaarheid in het buitengebied;
- Het waarborgen van de (ruimtelijke) kwaliteit in het buitengebied;
- Een sterk economisch buitengebied;
- Een vitale en duurzame economie en arbeidsmarkt.

Wat gaan we daarvoor doen of waar staan we

Deelname Koopstromenonderzoek RNOB:

De gemeente Bernheze neemt via de regionale samenwerking RNOB-deel aan het Koopstromenonderzoek 2026. Dit onderzoek geeft inzicht in het koopgedrag van consumenten en maakt trends en ontwikkelingen in de aantrekkingskracht en concurrentiepositie van winkel- en horecagebieden inzichtelijk. Door deelname in meerdere regio's en provincies, waaronder Limburg, ontstaat een betrouwbaarder beeld en worden overheadkosten gedeeld.

De kosten worden voor 50% gedragen door RNOB, de overige 50% van de kosten zijn voor de deelnemende gemeenten en zijn gebaseerd op inwoneraantal. Voor Gemeente Bernheze bedraagt dit minimaal € 1.554 en maximaal € 1.789. Deze kosten worden gedekt binnen het bestaande werkbudget Economie.

Verhogen organisatiegraad bedrijventerreinen:

Ondernemers op de bedrijventerreinen 't Retsel, Kleinwijk, Cereslaan-West en De Beemd hebben het initiatief genomen om de organisatiegraad op deze terreinen te willen gaan verhogen.

Aanleiding hiervoor zijn de SPUK-middelen (Specifieke UitKering) die via de provincie Noord-Brabant door het Rijk beschikbaar zijn gesteld om 'de samenwerking en professionalisering op bedrijventerreinen te versterken' aan te jagen.

De betrokken ondernemers onderzoeken de mogelijkheid om een Bedrijven Investeringszone (BIZ) op te richten. Met een BIZ kan collectief worden gewerkt aan de verbetering van de bedrijventerreinen, wat zowel economische als maatschappelijke meerwaarde oplevert. Voor de gemeente betekent dit dat er een professioneler aanspreekpunt ontstaat, waardoor onder andere de dienstverlening aan ondernemers en het oppakken van maatschappelijke opgaven beter kan worden georganiseerd. Dit draagt bij aan een sterker vestigingsklimaat op onze bedrijventerreinen.

In het vervolgtraject wordt, indien uit de verkenning blijkt dat er voldoende draagvlak bestaat de gemeenteraad betrokken. In dat geval wordt een voorstel voorbereid waarin de raad wordt gevraagd zich uit te spreken over de intentie tot oprichting van één of meerdere Bedrijveninvesteringszones (BIZ) en of zij hierin kan meegaan.

In het vierde kwartaal 2026 volgt de definitieve draagvlakmeting onder betrokken ondernemers. Bij een positieve uitkomst wordt de instelling van de BIZ verder uitgewerkt en meegenomen bij de vaststelling van de belasting- en legesverordening in december 2027. In afstemming met de BSOB is het voornemen dat de BIZ per 1 januari 2028 in werking treedt.

De Wildhorst (herontwikkeling)

We krijgen steeds meer zicht op de businesscase van de Wildhorst. We hebben een beeld van de kosten die we moeten maken om volledig eigendom op de Wildhorst te krijgen. Daarnaast hebben we een taxatie gemaakt van de marktwaarde van de Wildhorst als het verkocht zou worden. De details van de businesscase werken we verder uit. Als de GREX positief is nemen wij er een besluit over. Is deze negatief dan leggen wij de besluitvorming aan de gemeenteraad voor.

Als de benodigde middelen beschikbaar zijn zullen wij starten met het verwerven van erfpachtrechten en opstallen.

Het is de bedoeling dat samenwerkingsovereenkomst (SOK) met Zeelenberg vervolgd wordt met een realisatieovereenkomst (ROK). De concept ROK zal voor wensen en bedenkingen aan de gemeenteraad worden voorgelegd.

Ondertussen werken we door aan het in beeld krijgen van de groep bewoners. We gaan uit van zelfregie van de bewoners maar waarschijnlijk zullen we een groep moeten helpen naar een tijdelijke huisvesting. We werken aan een communicatieplan voor bewoners, gebruikers en omwonenden waarbij het streven is om maximale duidelijkheid te geven over de stappen die we nemen.

Bedrijventerreinen

1. Cereslaan-West / Vismeerstraat

Tegen het bestemmingsplan Cereslaan/Vismeerstraat is 1 beroep in gediend bij de Raad van State. De Raad van State heeft inmiddels bepaald dat het beroep tegelijkertijd behandeld wordt met de beroepen tegen het bestemmingsplan Heesch west. De zittingen zijn gepland op 26, 27 en 28 mei 2026. We gaan uit van een positieve uitspraak en bereiden ondertussen de uitgifte van de kavels voor.

2. Heesch west

De Raad van State heeft de zittingsdata van het beroep tegen het bestemmingsplan vastgesteld. Dat zal op 26, 27 en 28 mei plaatsvinden. De uitspraak wordt in september 2026 verwacht. We gaan uit van een positief besluit. De uitspraak zal verstrekkende gevolgen hebben voor het vervolg van het project. Ondertussen bereiden we de uitgifte van kavels voor op het moment dat er een bouwtitel is. Netcongestie kan een rol gaan spelen bij het tempo van uitgifte. Door de GR worden scenario's gemaakt om eventueel met energyhubs bedrijven van stroom te voorzien.

3. Bedrijventerrein 't Runneke

Het project bestaat uit de herstructurering en de uitbreiding van het bedrijventerrein 't Runneke.

Het ontwerp wijziging omgevingsplan heeft eind 2024 ter inzage gelegen, er zijn 2 zienswijzen ontvangen. De wijziging omgevingsplan is op 8 mei 2025 vastgesteld door de Raad. Er is beroep en een voorlopige voorziening ingesteld bij de Raad van State. We zijn in afwachting van een zittingsdatum.

4. Bedrijventerrein Retsel III (Heeswijk-Dinther)

Het plan moet gaan voorzien in een nieuw bedrijventerrein van netto uitgeefbaar ca. 6,2 Ha uitgeefbare kavels tot maximaal milieucategorie 3.2. Programmeringsafstemming met de Provincie heeft plaatsgevonden.

Het project is in het 1e kwartaal van 2025 opgestart, waarbij als eerste stap onderzoek heeft plaatsgevonden naar interne en externe milieubelemmeringen. Verkennend onderzoek naar verkeersontsluiting / -afwikkelingsmogelijkheden en onderzoek naar de waterhuishouding in het gebied hebben intussen plaatsgevonden. Op basis van alle uitkomsten en inzichten nemen wij een besluit over de exacte situering van het te ontwikkelen bedrijventerrein.

De nadere ontwikkeling inclusief vormgeving van de omgevingsdialoog / participatie en de planologische procedure worden momenteel opgestart. Ten behoeve van het planologische procedure wordt middels een Europese Aanbesteding thans een bureau geworven dat in mei met de werkzaamheden zal starten om te komen tot de benodigde wijziging van het Omgevingsplan.

Weerbare en veilige samenleving

Wat willen we bereiken?

- Veilige leefomgeving;
- Vermindering/ tegengaan van ondermijning van het gezag;
- Bewustwording over risico en uitingen van ondermijning;
- Versterken van vertrouwen van inwoner in gemeente / bestuur;
- Veiligheid bij complexe zorgcasuïstiek,
- Zelfredzaamheid inwoners,
- Samenredzaamheid van sociaal weefsel,
- Rolhouding en samenwerking professioneel netwerk,
- Continuïteit van vitale processen.

Wat gaan we daarvoor doen of waar staan we

'Samen naar een weerbare en veerkrachtige samenleving 2026-2027'

Het programmaplan 'Samen naar een weerbare en veerkrachtige samenleving 2026-2027' is op 18 december 2025 vastgesteld door de raad, inclusief toekenning van het budget van €505.000 voor de komende twee jaar. Het college is gemandateerd om te beschikken over de toegekende gelden. De toegekende tijdelijke capaciteit zorgt ervoor dat we de komende twee jaar grote stappen kunnen zetten binnen de vier genoemde pijlers:

1. Versterken zelfredzaamheid van inwoners;
2. Versterken samenredzaamheid van het sociaal weefsel;
3. Borgen continuïteit van de vitale infrastructuur;
4. Versterken integrale aanpak door professionals.

Binnen deze pijlers zijn de aanbevelingen vanuit de VNG 'Handreiking weerbaarheid en veerkracht op lokaal niveau', welke hoofdzakelijk zijn gericht op de eigencontinuïteit en vitale processen, verwerkt. Het programmaplan ziet daarnaast nadrukkelijk op het versterken van de zelf- en samenredzaamheid.

Bij de voortgangsrapportage (eind 2026) blikken we terug op de acties, behaalde resultaten, geleerde lessen en nieuwe inzichten. Bij de eindevaluatie (eind 2027) volgt een voorstel om de weerbaarheid en veerkracht op het gewenste niveau te houden.

Aangezien we in januari zijn gestart met de uitvoering van het programma zijn de ontwikkelingen tot op heden nog beperkt. De benodigde functies (programmaleider, projectleider zorgzame gemeente en projectleider noodsteunpunten) zijn inmiddels ingevuld waardoor vanaf maart met volle sterkte uitvoering wordt gegeven aan het plan. Met de toegekende middelen is tijdelijk de capaciteit bij communicatie verhoogd en wordt o.a. een communicatieplan opgesteld.

De eerste bijeenkomst met vertegenwoordigers van inwoners heeft op 5 maart plaatsgevonden, waarbij we in verschillende groepen uiteen zijn gegaan om de aanpak per dorpskern verder vorm te geven. Ook is hier opgehaald wat inwoners verwachten van de gemeente.

We kijken ook graag kort vooruit. De komende maanden gaan we investeren in het:

samenstellen werkgroep per dorpskern om per kern betrokkenen te informeren en de zelf- en samenredzaamheid te verhogen;

verspreiding enquête om de 'Veiligheid en Leefbaarheid' te toetsen, met daarin vragen over de weerbaarheid;

organiseren van een bijeenkomst voor ondernemers om hen te stimuleren de eigen continuïteit te optimaliseren en om op te halen wat zij kunnen bijdragen in tijden van een noodsituatie;

versterken van onze eigen continuïteit en crisisorganisatie;

proefdraaien op één noodsteunpunt middels een integrale oefening samen met de Veiligheidsregio Brabant Noord, inwoners en instanties, waaronder IPG.

Zodra extra middelen benodigd voor bijvoorbeeld een structurele noodstroomvoorzieningen volgt hiervoor een concreet voorstel in de P&C cyclus.

Dienstverlening en sterke organisatie

Wat willen we bereiken?

In aansluiting op onze visie zijn wij in de kern een dienstverlenende organisatie. Wij hebben dit in 2023 – in aansluiting op onze kernwaarden – vertaald naar de volgende kernbeloftes voor onze inwoners en bedrijven:

1. Wij zijn er voor iedereen

Bij ons kan je aankloppen, de deur staat voor je open. We zijn betrokken en staan dicht bij onze samenleving. We gaan voor het gemeenschappelijke belang. Onze keuzes wegen we af tussen collectief en individueel belang.

2. Wij zijn helder en duidelijk

In onze taal, communicatie en werkwijzen. Het is duidelijk wat we van jou verwachten en jij weet wat je van ons kan verwachten.

3. Wij zijn transparant

Het is duidelijk hoe we te werk gaan. Wanneer je een aanvraag bij ons doet is het helder hoe het proces gaat lopen. We delen onze overwegingen bij een beslissing/antwoord.

4. Wij zijn betrouwbaar

We zeggen wat we doen en doen wat we zeggen. Het maakt niet uit welke collega je spreekt, we geven dezelfde antwoorden. Je kan op ons vertrouwen.

5. Onze dienstverlening maken wij zo eenvoudig mogelijk

Op tijd je antwoord en geen onnodige tussenstappen, we zijn compleet en het is duidelijk wat je moet doen.

Onze kernwaarden vormen de verbinding tussen de missie, visie en ons dagelijks handelen. We verwachten van iedereen dat in het werk, de samenwerking met anderen en in onze dienstverlening de kernwaarden belangrijke leidende principes zijn en geven daarin zelf het goede voorbeeld.

Financiën

Wat willen we bereiken?

- Verantwoord begroten, financieel gezond en stabiel;
- Ambities en financiële middelen in balans;
- Lastendruk voor inwoners en ondernemers die past bij voorzieningenniveau van onze gemeente (niet onnodig verhogen).

Wat gaan we daarvoor doen of waar staan we?

Treasury

De aanwezige omvang van liquide middelen staan onder druk. Oorzaken hiervoor zijn met name te vinden in de forse investeringskalender voor 2026, 2027, 2028. De verwachting is in de loop van derde of vierde kwartaal 2026 een lening zal worden aangegaan. De omvang van de lening is nog niet exact bekend. Wij zullen uw raad hierover tijdig informeren.

Budgetten

	Mutaties	
	2026	2027 (structureel)
Programma Leefbare kernen		
Actualisatie lasten bouwgrondexploitatie (gesaldeerd)	748.602	
Actualisatie baten bouwgrondexploitatie (gesaldeerd)	-897.151	
Dotatie winstneming aan reserve nog nader te bestemmen	231.463	
Lagere dotatie in reserve landschappelijke kwaliteitsverbetering	-56.632	
Lagere dotatie aan reserve verevening sociale woningbouw	-15.396	
Lagere dotatie aan reserve compensatiefonds groen	-10.886	
Projectkosten ongeregistreerd grondverbruik	60.000	
Opbrengsten uit grondverkoop	-60.000	
UPV zwervafval	-50.000	-50.000
Programma Gezonde zorgzame gemeente		
Uitbreiding capaciteit opbouwwerk ONS welzijn	93.000	
Dekking reserve Transitie	-93.000	
Uitbreiding 1 fte wmo-consulent vanaf 2027	0	92.500
Uitvoeringskosten sociale zaken	80.877	
Uitvoeringskosten sociale zaken (niet gerealiseerde ombuigingsvoorstel)	150.000	150.000
Diverse regelingen sociale zaken	435.216	
Dekking uit reserve Transitie	-666.093	
Opheffen reserve Maatschappelijk ondersteuningsfonds	-96.937	
Toevoegen aan de reserve nog nader te bestemmen	96.937	
Geraamde bijdrage huishoudelijke hulp niet gerealiseerd	59.355	
Dekking uit reserve Transitie	-59.355	
Bijdrage centrumgemeente Oss voor beschermd wonen	-893.937	
Toevoegen aan de reserve Transitie	893.937	
Ontvangen normbedrag gemeentelijke opvanglocaties	-2.441.120	
Kosten gemeentelijke opvanglocaties	2.441.120	
Kosten voor huisvesting na-reizigers, statushouders	40.000	
Dekking uit egaliseringsreserve kosten opvang vluchtelingen	-40.000	
Projectkosten huisvesting bijzondere doelgroepen	50.000	
Dekking uit egaliseringsreserve kosten opvang vluchtelingen	-50.000	
Programma Dienstverlening en sterke organisatie		
Gevolgen HR21 Griffie	58.000	58.000
Programma Financiën		
Voorlopige aanslag Vennootschapsbelasting (VPB) 2026	470.001	

	Mutaties	
Opbrengst Toeristenbelasting 2026	-145.000	-145.000
Opbrengst rente schatkistbankieren	-159.908	
Actualisatie afschrijvingslasten	-168.860	
Inkomsten gemeentefonds september en decembercirculaire 2025	-569.354	
Besluitvorming college artikel 5 financiële verordening o.b.v. Bijlage 1	91.786	9.844
Niet gerealiseerde ombuigingsvoorstellen - Kostendekkende tarieven B-C evenementen - Pachtinkomsten reclamezuilen langs snelweg - Dienstverleningsovereenkomst Sociale zaken (onderdeel uitvoeringskosten Sociale zaken € 150.000 niet gerealiseerd)	20.000 90.000	
Kleinere mutaties	187.939	114.823
Totaal (+ = nadeel / - = voordeel)	-175.396	230.167

Rapportagegrens > 50.000 of > -50.000

Voorstel

Wij stellen u voor:

1. De eerste tussentijdse rapportage 2026 vast te stellen en:
 - a. Daarmee het saldo van deze rapportage vast te stellen op € 175.396,- voordelig;
 - b. Dit voordeel van € 175.396,- toevoegen aan de reserve nog nader te bestemmen;
 - c. Het structureel nadeel van € 230.167,- te verwerken in de begroting 2027;
2. De volgende budgettaire wijzigingen vast te stellen, en:
 - a. Daarmee de nieuwe omvang van de programmabudgetten bij te stellen met een lager saldo van € 175.396,-;
 - b. Het afsluiten van 23 kredieten en drie voorgenomen investeringen op basis van bijlage 3;
3. De volgende mutaties op reserves vast te stellen:
 - a. Per saldo een bedrag van € 1.284.082,- op basis van bijlage 4 toe te voegen aan reserves;
 - b. Per saldo een bedrag van € 1.038.574,- op basis van bijlage 4 te onttrekken aan reserves;
 - c. De reserve Maatschappelijke ondersteuningsfonds op te heffen en het saldo van € 96.937,- toe te voegen aan de reserve nog nader te bestemmen.
 - d. De ontvangsten uit beschermd wonen van € 893.934,- toe te voegen aan de reserve transities.
4. In te stemmen met de uitwerking van de mandaatregeling voor de reserve Transitie,
 - a. Waarbij niet-beïnvloedbare en onvermijdelijke kosten ter hoogte van € 725.428,- niet ten laste van de mandaatruimte van het college worden gebracht.
 - b. Waarbij de gemeenteraad een keuze heeft om een incidentele subsidie toe te kennen aan ONS welzijn van € 93.000,- voor een tijdelijke uitbreiding van het opbouwwerk voor een periode van één jaar en deze niet ten laste van de mandaatruimte van het college worden gebracht.

Bijlagen

Bijlage 1: Besluitvorming college op basis van artikel 5 lid 4 Financiële verordening

Gedurende een begrotingsjaar komen er nieuwe uitgaven en investeringsvoorstellen op tafel die bij het opstellen van de begroting niet waren voorzien. Met het vaststellen van de Financiële verordening 2026 autoriseerde de gemeenteraad het college, onder voorwaarden, voor het doen van uitgaven die niet zijn opgenomen in de begroting. Met deze autorisatie kan het college zorgen voor een soepele voortgang van de bedrijfsvoering en/of besluitvormingstrajecten.

In artikel 5 lid 4 en lid 5 is opgenomen dat het college is bevoegd tot het, per geval, doen van uitgaven zonder voorafgaande autorisatie door de raad tot een bedrag van:

- € 50.000 voor eenmalige exploitatie-uitgaven,
- € 50.000 voor meerjarige exploitatie-uitgaven, niet zijn afschrijvingslasten voortvloeiende uit investeringskredieten,
- € 100.000 voor nieuwe investeringskredieten en
- € 100.000 voor overschrijdingen van lopende investeringskredieten.

We hebben met de gemeenteraad hierover bij de tussentijdse rapportages te rapporteren.

In het 1ste kwartaal 2026 hebben we de volgende besluiten genomen:

	2026	Structureel vanaf 2027
Quickscan beheer binnensportaccommodaties	13.775	
Realisatie kruispuntplateaus buitengebied Bernheze	4.333	4.333
Meerkosten inhuur interim-secretaris	46.345	
Plaatsing nieuwe putkast voor de fontein Labrys	21.822	
Buurt Vervoer Vorstenbosch	5.511	5.511
Totaal	91.786	9.844

Bijlage 2: Wat mag het kosten (financiële afwijkingen)

Leefbare kernen

Bouwgrondexploitatie

De budgetten in de bouwgrond zijn bijgesteld op basis van de geactualiseerde exploitatieopzetten die zijn gebruikt bij het opstellen van de jaarrekening 2025 (exploitatieopzetten januari 2026). Deze actualisatie zorgt voor per saldo voor een toename van de lasten met € 748.602,- en een toename van de baten met € 897.151,-. Door deze actualisatie verwachten we € 231.463,- meer aan winst te nemen in 2026. De hogere winstverwachting voor 2026 wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door verschuivingen in de tijd en lichte voordelen op aanbestedingen..

Het toestaan van niet-agrarische bedrijvigheid op een van oorsprong agrarische locatie gaat gepaard met een waardevermeerdering van de locatie. Op grond van provinciale richtlijnen is de gemeente een bijdrage in het gemeentelijk fonds voor Landschappelijke Kwaliteitsverbetering verschuldigd. De storting in het fonds Landschappelijke Kwaliteitsverbetering vindt plaats bij verkoop van de kavels. Doordat verkopen later plaatsvinden dan verwacht is de storting in reserve € 56.632 lager.

Bij de vaststelling van het programma kostenverhaal en financiële bijdragen heeft uw raad een drietal fondsen geïntroduceerd. De fondsen zien op:

- verbetering van de fysieke leefomgeving door van nieuwbouwplannen een bijdragen ter cofinanciering te vragen (geen wijziging).
- een compensatiefondsbijdrage te vragen bij plannen die niet voldoen aan de 30% sociale huur norm met een lagere storting van € 15.396,-.
- een compensatiefondsbijdrage te vragen bij plannen die niet voldoen aan de 20% openbaar groen norm met een lagere storting van € 10.866,-.

Consequenties

- Incidenteel hogere winstneming van € 231.463,- en deze toe te voegen aan de reserve nog nader te bestemmen.
- Incidenteel lagere storting in de reserve landschappelijke kwaliteitsverbetering van € 56.632,-
- Incidenteel lagere storting in de reserve verevening sociale woningbouw van € 15.396,-
- Incidenteel lagere storting in de reserve compensatiefonds groen van € 10.866,-

Ongeregistreerd grondverbruik

Het project ongeregistreerd grondgebruik en verkoop reststroken loopt nog steeds. We verwachten dat het project tegen de zomerperiode 2026 afloopt. De complexe gevallen vragen iets meer tijd en inzet. Het uitgangspunt van dit project is dat het budgetneutraal verloopt. Dat wil zeggen dat de opbrengsten van de grondverkoop van € 60.000,- in ieder geval de projectkosten van € 60.000,- moeten dekken. Dit is nog steeds het geval.

Consequentie

De projectkosten voor ongeregistreerd grondverbruik en de opbrengsten van de grondverkoop te verhogen met incidenteel € 60.000,-.

Vergoeding UPV zwerfafval

UPV zwerfafval is een bijdrage van de verpakkingsmiddelenindustrie voor gebiedsbeheerders als tegemoetkoming in de kosten voor opruimen zwerfafval. Deze bijdrage bedraagt structureel € 50.000,-.

Consequentie

De bijdrage UPV zwerfafval structureel te verhogen met € 50.000,-.

Gezonde zorgzame gemeente

Incidentele uitbreiding capaciteit opbouwwerk ONS welzijn 2026-2027

De gemeente Bernheze werkt vanuit het Breed Maatschappelijk Beleid en het project Weerbare en Veerkrachtige Samenleving aan het versterken van het sociaal weefsel en nabuurschap in onze kernen en wijken. Beide sporen richten zich op het vergroten van onderlinge betrokkenheid, versterken van sociale netwerken en het collectief vermogen van inwoners. Ook zien we dat maatschappelijke opgaven – zoals mentale druk en toenemende kwetsbaarheid – zorgen voor een groeiende vraag naar ondersteuning in de samenleving. De vraag naar opbouwwerk neemt toe.

Om de ambities van BMB en de Weerbare en Veerkrachtige Samenleving blijvend te realiseren, is tijdelijke versterking van opbouwwerk nodig. Kosten van 24 uur per week voor één jaar: € 93.000,-. Deze kosten dekken wij uit de reserve Transitie.

Beslispunt

Kosten incidentele uitbreiding capaciteit opbouwwerk ONS welzijn € 93.000 en de kosten dekken uit de reserve Transitie.

Structurele uitbreiding 1 fte Wmo-consulent

In de begroting 2026 stemde uw raad in met een structurele uitbreiding van 1 fte van het team Wmo-consulenten, deze functie is ingevuld, het idee hierachter was daling wachtlijst en om in deze minder beroep te hoeven doen op inhuur. Op dit moment zien we dat de wachtlijst daalt. Om deze lijn vast te kunnen houden blijkt de huidige inzet passend (Maar ook nu is er nog sprake van inhuur voor 2026).

Mede in het licht van de stijgende vragen, en vanuit het kostenperspectief, heeft het college besloten om in 2027 deze formatie structureel toe te voegen. De kosten voor de structurele uitbreiding betreffen € 92.500,-.

Consequentie

Het team Wegwijzer met 1 fte wmo-consulent vanaf 2027 structureel uitbreiden. De kosten hiervan bedragen € 92.500 structureel.

Sociale zaken

In de begroting 2026 hielden we rekening met een structurele ombuiging van € 150.000,- op de ambtelijke uitvoeringskosten sociale dienst door gemeente Meierijstad. Inmiddels is de nieuwe kostprijsberekening vastgesteld gebaseerd op de feitelijke ambtelijke inzet per proces. Dit leidt er toe dat de ombuiging voor € 150.000 structureel niet kan worden gerealiseerd. Hierover informeerden wij u bij de beantwoording van de technische vragen over de begroting 2026. Daarnaast zien we een stijging in het aantal trajecten en een stijging van het tarief per 1-1-2026, wat doorwerkt in de PxQ-systematiek van de kostprijsberekening. Dit heeft een hogere kostenpost tot gevolg van € 80.877,-.

Na een daling van de kosten op de regeling Participatiewet (levensonderhoud), IOAW, IOAZ en BBZ over de periode 2023 en 2024, zien we vanaf 2025 een sterke stijging. De kosten van de Participatiewet worden maar voor 91,5% vergoed door de specifieke uitkering BUIG (kosten 6,9 mln; BUIG-uitkering € 6,3 mln). Zonder maatregelen is de verwachting dat deze stijging structureel gaat worden.

Deze stijging heeft diverse oorzaken:

- Stijging kosten van levensonderhoud als gevolg stijgende aantallen mensen die op deze regeling een beroep op doen.
De voornaamste oorzaken hiervan zijn: de koopkracht neemt af, jongeren die pas later economisch zelfstandig worden, actievere armoedebeleid en demografische ontwikkelingen (meer alleenstaanden en dus een hogere kans op beroep inkomensondersteuning).
- Met de drie gemeenten in de Dienstverleningsovereenkomst zetten we in op uitstroom met loonkostensubsidie. Echter in deze uitstroom zien we ook een stagnatie: 2024: 30 plaatsingen

en 2025: 30 plaatsingen. De loonkostensubsidie wordt één op één vergoed. Echter wel met een vertraging van één jaar.

- Daarnaast zien we wel een stijging van de specifieke uitkering BUIG maar deze stijging verloopt niet evenredig met de stijging van de kosten en met een jaar vertraging.

Hieruit kunnen we concluderen dat er een stijging van de instroom en een stagnatie van de uitstroom is.

Inmiddels worden de volgende maatregelen genomen om de uitstroom te bevorderen:

- We zijn gestart met het doorlichten van het bestand om in kaart te brengen welke doelgroepen beperkt uitstromen. De resultaten vormen de basis voor het ontwikkelen van specifieke klantbenaderingen die gericht zijn op het verhogen van de uitstroom.
- De wet van School naar Duurzaam Werk is per 1 januari 2026 ingegaan. Dit heeft geleid tot een uitvoeringsprogramma om jongeren tot 27 jaar te begeleiden naar onderwijs, dan wel duurzaam werk. De verwachting is dat dit een positief effect heeft op de uitstroom van de jongeren naar werk.

We hebben in deze rapportage de keuze gemaakt om de stijging van de kosten van € 435.216,- en € 80.877,- incidenteel op te nemen met de opdracht de mogelijkheden te onderzoeken om de kosten van de participatiewet / uitkeringenbestand naar beneden bij te stellen.

Consequentie

- De uitvoeringskosten sociale zaken incidenteel verhogen met € 80.877,-.
- De uitvoeringskosten sociale zaken structureel met € 150.000,- te verhogen als gevolg van de niet gerealiseerde ombuiging.
- De uitkeringskosten incidenteel verhogen met € 435.216,-.
- De verhoging van de kosten voor het jaar 2026 van 666.093,- dekken uit de reserve Transitie.

Opheffing reserve Maatschappelijk Ondersteuningsfonds

In het verleden is er een reserve Maatschappelijke ondersteuningsfonds gevormd. Hieruit worden de jaarlijkse kosten gedekt voortvloeiende uit de regeling. Door de provinciale toezichthouder is bij de beoordeling van de begroting opgemerkt dat het structurele kosten betreft die door middel van deze reserve worden gedekt met incidentele middelen. Deze dekking past niet in het uitgangspunt van een structureel en reëel sluitende begroting.

De gemiddelde jaarlijkse kosten bedragen € 12.500,-. Deze kosten nemen we structureel op in de begroting. We laten tevens de reserve Maatschappelijke ondersteuningsfonds vrijvallen (saldo ultimo 2025 € 96.937,-) en voegen deze toe aan reserve nog nader te bestemmen. Bij het instellen van deze reserve hebben we deze ten laste gebracht van de reserve nog nader te bestemmen.

Beslispunt

De reserve Maatschappelijk ondersteuningsfonds opheffen en het saldo van € 96.937,- toevoegen aan de reserve nog nader te bestemmen.

Wmo Huishoudelijke hulp

In de jaarrekening 2025 hielden we rekening met teruggave van € 59.355,- vanuit de zorgaanbieders als gevolg van de lumpsum+- regeling over het 4de kwartaal 2025.

De zorg is echter geleverd binnen de marges van de contractafspraken (> 90%) waardoor geen sprake is van terugbetaling door de zorgaanbieders.

Consequentie

De geraamde bijdrage lumpsum+ voor huishoudelijke hulp over Q3 en Q4 voor een bedrag van € 59.355,- wordt niet gerealiseerd. Deze kosten dekken we uit de reserve Transitie.

Beschermd wonen

Uw raad heeft in juli 2023 ingestemd met de Centrumregeling Wmo Brabant Noordoost-oost 2024. Hierin is de regionale samenwerking op de uitvoering, expertise en toegang van het specialistisch vangnet Beschermd wonen en opvang beschreven. Gemeente Oss als centrumgemeente ontvangt de rijksmiddelen voor beschermd wonen. In het kader van de doordecentralisatie van Beschermd wonen zorgt elke gemeente voor o.a. een stevige lokale basis, een lokaal uitvoeringsprogramma, lokale brede vraagverheldering voor Beschermd wonen en opvang.

Gemeente Oss heeft inmiddels een reserve opgebouwd uit de ontvangen rijksmiddelen. Op basis van de doorrekening voor de komende jaren is er een overschot aan middelen. Dit overschot wordt uitgekeerd aan de regiogemeenten om de reserve af te bouwen. Bernheze ontvangt € 893.934,-. Dit bedrag voegen we toe aan de reserve Transitie om de middelen beschikbaar te houden voor het sociaal domein.

Consequentie

De bijdrage van de centrumgemeente Oss van € 893.934,- voor Beschermd wonen bestemmen voor het doel waarvoor de middelen beschikbaar zijn gesteld. Deze middelen voegen we toe aan de reserve Transitie.

Huisvesting bijzondere doelgroepen

Opvang ontheemden Oekraïne

Eind 2025 heeft er een Risico Inventarisatie & Evaluatie plaatsgevonden naar de (werk)omstandigheden van de opvanglocaties voor Oekraïners aan het Tramplein en de Meerstraat.

Naast een aantal meer technische constateringingen was de belangrijkste bevinding dat de bedrijfshulpverlening niet adequaat ingeregeld is. Inmiddels is hierin voorzien door uitbreiding van het contract met de beveiliging. Daardoor wordt het maximale bedrag van deze opdracht eerder bereikt en zullen we dit eerder opnieuw aan moeten besteden.

Voor de reguliere gemeentelijke opvanglocaties ontvangen we ook in 2026 een normbedrag van € 44,- per beschikbaar bed per dag. Uit dit normbedrag bekostigen we de reguliere exploitatiekosten van de opvang, zoals energielasten, bewaking, bedrijfshulpverlening, schoonmaak. Op basis van het beschikbaar aantal bedden in de locaties Meerstraat en Tramplein verwachten we een rijksbijdrage van € 2.441.120,-. Uit deze bijdrage bekostigen we de exploitatiekosten van de gemeentelijke opvanglocaties en een eventueel overschot ultimo 2026 voegen we toe aan de egalisatiereserve kosten opvang vluchtelingen.

Statushouders

Als Na reizigers van statushouders in Nederland komen vallen ze direct onder de verantwoordelijke van de gemeente. Omdat wij niet direct woonruimte voor hen hebben brengen we ze tijdelijk onder in een hotel. De kosten daarvoor ramen we op € 40.000. Deze kosten brengen we ten laste van de egalisatie reserve kosten opvang vluchtelingen.

Asielzoekers

De gemeente Bernheze voldoet nog niet aan haar taakstelling voor de opvang van asielzoekers. Voor de inhuur van een projectleider en het vormgeven het participatietraject ramen we € 50.000. Deze kosten brengen we ten laste van de reserve kosten opvang vluchtelingen.

Consequentie

- Voor de kosten van de gemeentelijke opvanglocaties ontvangen we op basis van het normbedrag een vergoeding van naar schatting € 2.441.120,-. Een eventueel overschot ultimo 2026, na aftrek van de gerealiseerde kosten, voegen we toe aan de egalisatiereserve kosten opvang vluchtelingen.
- De kosten voor huisvesting van na-reizigers van statushouders ad € 40.000 dekken we uit de egalisatiereserve kosten opvang vluchtelingen.
- De projectkosten voor huisvesting van bijzondere doelgroepen ad € 50.000 dekken we uit de egalisatiereserve kosten opvang vluchtelingen.

Dienstverlening en sterke organisatie

Gevolgen HR21 Griffie

Begin 2026 is, met akkoord van de werkgeverscommissie, het nieuwe functieboek van de Griffie vastgesteld. Hiermee sluit de Griffie weer aan bij het functiegebouw van de gemeente Bernheze. De uitvoering hiervan leidt tot hogere personeelslasten waarmee in de huidige begroting geen rekening mee is gehouden. Daarom is een aanvullende structurele budgetverhoging van € 58.000 nodig.

Consequentie

De post personele lasten Griffie structureel verhogen met € 58.000.

Coördinatie regionale samenwerking ruimte, economie en leefbaarheid

De gemeente neemt deel aan meerdere regionale samenwerkingsverbanden op het gebied van ruimte, economie en leefbaarheid, waaronder RNOB, AgrifoodCapital, NOVEX De Peel, de Regio Deal, Nota Ruimte en NOVEX Stedelijk Brabant. Deze trajecten worden steeds intensiever, complexer en zijn nauw met elkaar verwoven. Om de samenhang te borgen, de positie van Bernheze te versterken en optimaal te profiteren van subsidiemogelijkheden is het wenselijk om deze regionale samenwerking te gaan coördineren. De genoemde organisaties en programma's raken steeds de beleidsdomeinen waar team beleid woon- en leefgemeente zich op richt: woningbouw, landschap, landbouw, mobiliteit, energietransitie, klimaatadaptatie, economie en innovatie, water en leefbaarheid in brede zin. De opgaven zijn onderling verweven. Keuzes in NOVEX De Peel hebben directe gevolgen voor de RNOB-brede welvaartsagenda en voor investeringslijnen binnen de Regio Deal. Een coördinator kan deze inhoudelijke samenhang bewaken en benutten. Zo versterken we de informatiepositie van de gemeente, onze lobby en benutten we externe financieringskansen. De kosten voor de uitbreiding van de benodigde capaciteit van 12 uren (€ 37.000,-) zijn onderdeel van de post 'kleinere mutaties' in de tabel 'Budgetten'.

Financiën

Vennootschapsbelasting 2026

Op basis van de voorlopige aanslag 2026 betalen we voor de vennootschapsbelasting een bedrag van € 470.001,-. Dit betreft voornamelijk het fiscale resultaat van de bouwgrondexploitatie.

Consequentie

De post vennootschapsbelasting met € 470.001,- nadelig bijstellen.

Opbrengst toeristenbelasting 2026

De geraamde opbrengst voor 2026 is gebaseerd op:

- Realisatie aantal overnachtingen 2023 (bekend begin 2025)
- Verwachtingen aantal overnachtingen in 2024 (gedurende 2025)
- Besluit om de tarieven toeristenbelasting te verhogen “Belasting en Legesverordening 2026” inclusief ombuigingsvoorstel € 135.000 (december 2025)

Nu de BSOB de jaarrekening 2025 heeft afgerond is de definitieve aantal overnachtingen in 2024 ook bekend. Het gevolg is dat het aantal overnachtingen is gestegen van circa 180.000 overnachtingen naar circa 240.000 overnachtingen.

Voor 2026 betekent het hogere aantal overnachtingen en het hogere tarief een structureel hogere opbrengst van € 145.000,-.

Consequentie

De opbrengst toeristenbelasting structureel met € 145.000,- voordelig bijstellen.

Opbrengst rente schatkistbankieren

Voor de zesde keer op rij besloot de ECB de depositorente in de meest recente vergadering (19 maart 2026) ongewijzigd te laten. De depositorente blijft daarmee 2,00%. De Europese Centrale Bank zal de rente in 2026 naar verwachting stabiel houden, zo blijkt uit een peiling van Reuters onder economen.

In 2026 is vanwege investeringsplannen het verwachte saldo bij rijksschatkist lager dan voorgaande jaren. Wat in geval van een gelijkblijvende rente van 1,93% resulteert in een verwachte renteopbrengst in 2026 van € 159.908,-.

Consequentie

De opbrengst rente schatkistbankieren met € 159.908,- voordelig bijstellen.

Actualisering afschrijvingslasten activa 2026

Op basis van de Financiële verordening starten we met de afschrijving op investeringen het jaar na realisatie. Een aantal investeringen zijn ultimo 2025 nog niet afgerond omdat ze een langere doorlooptijd hebben dan waar we mee rekening hielden. Bijvoorbeeld Nieuwbouw/renovatie Basisschool Op Weg, project huisvesting De Misse 2-4-6, diverse infrastructurele werken, realisatie flexwoningen Schoonstraat.

Daarnaast hebben we op basis van de besluitvorming bij de begroting betreffende de verlenging van de afschrijvingstermijnen van gemeentelijk vastgoed en reconstructies van wegen nog enkele afschrijvingstermijnen van investeringen verlengd.

Per saldo leidt de actualisering van de afschrijvingslasten tot een incidenteel voordeel van € 168.860,-.

Consequentie

De post afschrijvingslasten incidenteel met € 168.860,- voordelig bijstellen.

Uitkomsten september- en decembercirculaire 2025 gemeentefonds

In de begroting 2026 hebben we de uitkomsten van de meicirculaire 2025 verwerkt. Daarna ontvingen we nog de september- en decembercirculaire. Over de uitkomsten van de circulaire informeerden wij u op respectievelijk 9 oktober 2025 en op 22 januari 2026 met een notitie ter informatie. Per saldo leiden deze circulaire tot een netto-bijstelling van € 569.354,-. Deze positieve bijstelling is voornamelijk het gevolg van de negatieve bijstelling van het accres voor de loon- en prijsontwikkeling en volume en een positieve bijstelling als gevolg van de actualisering van de lokale aantallen per maatstaf.

Consequentie

De inkomsten uit het gemeentefonds met incidenteel netto € 569.354,- positief bijstellen.

Bijlage 3: afsluiten kredieten

De volgende kredieten zijn gerealiseerd en kunnen administratief worden afgesloten.

Afsluiten kredieten	Begroot	Werkelijk	Saldo	
Vervanging mobiele telefoons	142.560	141.729	831	Afboeken en afsluiten
Aanschaf één elektrische auto dienstreizen	45.000	37.705	7.295	Afboeken en afsluiten
Aanschaf twee elektrische auto's BOA's	90.000	96.827	-6.827	Bijstellen en afsluiten
Aanschaf vier elektrische auto's team R&B	180.000	144.566	35.434	Afboeken en afsluiten
Aanschaf één elektrische auto calamiteiten	45.000	36.141	8.859	Afboeken en afsluiten
Aanschaf twee elektrische auto's team VTHV	90.000	70.140	19.860	Afboeken en afsluiten
Verkenning randwegen/ fietspad Waardsestr	110.000	57.070	52.930	Afboeken en afsluiten
Waterveld veld 2 MHC Heesch toplaag Doeluitkering	390.479 -67.750	323.128 0	67.351 -67.750	Bijstellen en afsluiten
Waterveld veld 2 MHC Heesch berekening Doeluitkering	85.970 -14.920	71.050 0	14.920 -14.920	Bijstellen en afsluiten
Waterveld veld 2 MHC Heesch tussenlaag Doeluitkering	124.599 -21.625	102.974 0	21.625 -21.625	Bijstellen en afsluiten
Waterveld veld 2 MHC Heesch onderlaag Doeluitkering	202.857 -35.207	167.650 0	35.207 -35.207	Bijstellen en afsluiten
Verduurzaming Sociale Culturele Centra	121.600	113.839	7.761	Afboeken en afsluiten
Ontwikkeling Abdij van Berne	11.165	5.480	5.685	Afboeken en afsluiten
Ontwikkeling gebiedsvisie Abdij van Berne	125.000	184.095	-59.095	Bijstellen en afsluiten
OP2021 Water en riolering Dekking voorziening riolering	87.000 -87.000	87.102 -87.102	-102 102	Bijstellen en afsluiten
Renovatie drukriolering Dekking voorziening riolering	600.000 -600.000	600.000 -600.000	0 0	Afsluiten
OP2023 Renovatie hoofdgemalen Dekking voorziening riolering	144.000 -144.000	144.000 -144.000	0 0	Afsluiten
OP2024 vervangen riolering Graafsebaan Dekking voorziening riolering	287.000 -287.000	285.717 -285.717	1.283 -1.283	Bijstellen en afsluiten
OP 2024 Renovatie hoofdgemalen Dekking voorziening riolering	119.000 -119.000	75.891 -75.891	43.109 -43.109	Bijstellen en afsluiten
De Misse klimaatadaptatie Investeringsbijdrage	235.000 -52.290	236.687 -55.267	-1.687 2.977	Bijstellen en afsluiten
Centrum HD klimaatadaptatie Inkomensoverdrachten	50.000 -5.600	44.210 -3.600	5.790 -2.000	Bijstellen en afsluiten
Vergroening wijken 2024	100.000	102.379	-2.379	Bijstellen en afsluiten
Verduurzaming OV 2021 armaturen	544.000	229.825	314.175	Afboeken en afsluiten

Afsluiten krediet Vervanging mobiele telefoons

Dit krediet is gevoteerd t.b.v. de vervanging van de mobiele telefoons. Deze vervanging is inmiddels gerealiseerd.

Afsluiten kredieten aanschaf elektrische auto's

De vijf kredieten voor aanschaf van de elektrische voertuigen kan worden afgesloten. Voertuigen zijn aanschaf en aangepast op de verschillende gebruiksgroepen.

Verkenning randwegen/ fietspad Waardsestraat

Het krediet kan afgesloten worden. Het rapport met de studie naar randwegen is opgeleverd. Er is inmiddels een nieuw krediet beschikbaar gesteld voor een tracéverkenning 2 varianten randwegen Nistelrode.

Renovatie veld 2 MHC Heesch tot waterveld

Door de gemeenteraad is in 2022 een krediet beschikbaar gesteld van € 564.141 excl btw voor de renovatie van veld 2 MHC Heesch tot waterveld. Het veld is in 2023 in gebruik genomen. Begin 2026 hebben we de definitieve BOSA-beschikking ontvangen waarmee het krediet nu financieel kan worden afgesloten.

Verduurzaming sociale culturele centra

Door de gemeenteraad is een krediet beschikbaar gesteld van € 121.600,- voor verduurzaming van de sociale culturele centra. Bij vier culturele centra zijn verduurzamingsmaatregelen getroffen voor een bedrag van € 113.839,-. Hiermee kan het krediet worden afgesloten.

Gebiedsvisie abdij en omgeving

Gemeente Bernheze, Abdij van Berne, Laverhof en Actief Burgerschap hebben eind 2024 een intentieovereenkomst getekend voor het opstellen van de Gebiedsvisie Abdij en omgeving.

De Gebiedsvisie dient richting te geven aan ruimtelijke, functionele en inhoudelijke ontwikkeling van het hele plangebied. De gebiedsvisie Abdij van Berne en omgeving zal een uitwerking worden van de Omgevingsvisie, die in 2024 is vastgesteld door de Gemeenteraad.

De gebiedsvisie is Q3 vastgesteld door het college.

Als vervolg op de gebiedsvisie willen we in 2026 starten met de ontwikkeling ten noorden van de abdij ("De Landerijen"). In november 2025 is hiervoor een voorstel aan de gemeenteraad voorgelegd.

Het intensievere participatietraject heeft significant meer kosten met zich meegebracht dan op voorhand was verwacht. Dit resulteert een aanvullend tekort van € 60.000,-. Het gebiedsvisie project is inmiddels formeel afgerond en het krediet kan worden afgesloten.

Vijf investeringen Operationele Plannen Riolering (OP2021- OP2024)

De werkzaamheden zijn afgerond en opgeleverd en dat daarom het krediet mag worden afgesloten.

De Misse klimaatadaptatie

Het project is afgerond en opgeleverd en het krediet kan worden afgesloten

Centrum HD klimaatadaptatie

Het project is afgerond en opgeleverd en het krediet kan worden afgesloten

Vergroening wijken 2024

Het project is afgerond en opgeleverd en het krediet kan worden afgesloten

Verduurzaming OV 2021 armaturen

We hebben vanaf 2018 de openbare verlichting vervangen door led armaturen. De investering voor deze werkzaamheden was € 2.200.000,- verdeeld over 4 investeringen. Het laatst lopende krediet verduurzaming OV 2021 is afgerond met een restant van € 314.175,- en kan worden afgesloten.

Consequentie

Het financieel effect van afsluiten kredieten zijn meegenomen in de resultaten actualiseren afschrijvingslasten.

Vervallen van nog niet beschikbaar gestelde investeringen in investeringsplannen.

Afvoeren kredieten	Begroot	
Onderzoek beleidsondersteunende analyse (Big data)	50.000	Investeringsplan 2021
Aanschaf en beheer/ onderhoud Rx-Launch	15.000	Investeringsplan 2024
Monitoring cyber-attacks	15.000	Investeringsplan 2024

Onderzoek beleidsondersteunende analyse (Big data)

Dit krediet is indertijd opgevoerd voor het inhuren van extra kennis op het gebied van datagestuurde werken en de hiertoe benodigde technische en functionele infrastructuur. Door invulling van de functie data analyst binnen onze organisatie is dit slechts in beperkte mate nodig gebleken. De kosten voor deze beperkte externe inhuur gedekt uit de incidentele onderuitputting.

Aanschaf en beheer/onderhoud Rx-Launch

Dit krediet is indertijd opgevoerd gesteld om vergunningstrajecten die niet via het omgevingsloket gerealiseerd konden worden toch digitaal beschikbaar te stellen. De met invoering gemoeide incidentele kosten waren dusdanig laag dat deze gedekt konden worden uit incidentele onderuitputting.

Monitoring Cyber attacks

Dit krediet is indertijd opgevoerd in het kader van cyber security met als doel het er voor zorgen dat het voorkomen van cyberaanvallen. Oorspronkelijk wilden we dit traject zelfstandig oppakken. Gedurende de voorbereiding is vanuit Bizob in samenwerking met VNG een Europees aanbestedingstraject gestart waaraan ook onze organisatie heeft deelgenomen. Dit traject is inmiddels afgerond en heeft geresulteerd in een passende oplossing.

Consequentie

Geen

Bijlage 4: Mutaties op reserves

Reserve	Toevoegen	Onttrekken	Saldo
Reserve nog nader te bestemmen	430.400	102.000	328.400
Reserve Transitie	893.934	832.944	60.990
Reserve Accommodatie Prinses Irene	0	3.750	-3.750
Reserve maatschappelijk ondersteuningsfonds	0	81.569	-81.569
Reserve landschappelijke kwaliteitsverbetering	-56.632	0	-56.632
Reserve egalisatie afvalstoffenheffing	1.367	15.284	-13.917
Reserve huisvesting de Misse	41.295	0	41.295
Reserve afschrijving nieuwbouw/ renovatie Op Weg	0	-85.803	85.803
Reserve Dienstverlening	0	40.000	-40.000
Reserve afschrijving Flexwoningen Schoonstraat	0	-20.732	20.732
Reserve afschrijving verduurzaming gemeentelijke gebouwen	0	67	-67
Reserve kosten opvang vluchtelingen	0	90.000	-90.000
Reserve afschrijving toplaag VV Prinses Irene	0	-105	105
Reserve afschrijving energieagenda gemeentelijk vastgoed	0	-10.400	10.400
Reserve vereveningsfonds woningbouw	-15.396	0	-15.396
Reserve compensatiefonds groen	-10.886	0	-10.886
Reserve afschrijving fietsmaatregelen	0	-10.000	10.000
Totaal mutaties reserves	1.284.082	1.038.574	245.508

Bijlage 5: Toelichting ombuigingsvoorstellen begroting 2026

In de begroting 2026 hebben we diverse ombuigingen doorgevoerd. Het betroffen voornamelijk ombuigingen die geen afbreuk doen aan het voorzieningenniveau zoals we dat kennen in Bernheze en die onze inwoners maar beperkt raakten. Ombuigingen waarvan de gemeenteraad heeft aangegeven te vrezen voor een ongewenste maatschappelijke impact hebben we kunnen vermijden. In onderstaande tabel hebben we per ombuigingsvoorstel de stand van zaken in beeld gebracht.

Omschrijving ombuiging	Te realiseren bedrag	Structureel / incidenteel	Gereali-seerd bedrag	Korte toelichting
Afschrijvingstermijnen gemeentelijk vastgoed verlengen van 40 naar 50 jaar	-405.000	Structureel	-405.000	Verwerkt in staat van vaste activa in begroting 2026 en aanpassing Financiële verordening per 1-1-2026
Afschrijvingstermijnen reconstructies wegen verlengen van 30 naar 40 jaar	-104.000	Structureel	-104.000	Verwerkt in staat van vaste activa in begroting 2026 en aanpassing Financiële verordening per 1-1-2026
OZB - extra verhoging van 5%	-446.503	Structureel	0	Door de gemeenteraad is in de raadsvergadering van 30-10-2025 besloten de extra ozb-verhoging voor 2026 van 5% niet door te voeren
Toerekenen van kosten voor vegen van wegen en het afvoer van het veegvuil (100%) naar rioolheffing	-105.000	Structureel	-105.000	De toerekening van de kosten van wegen en het afvoer van veegvuil (100%) is verwerkt in het tarief rioolheffing 2026.
Kosten Dienstverleningsovereenkomst sociale zaken o.b.v. handreiking overheidstarieven	-150.000	Structureel	0	Op 16-6-2025 is door het college de nieuwe methode van kostenberekening voor de dienstverleningsovereenkomst vastgesteld. Dit betekent dat van de taakstelling niet realiseerbaar is.

Omschrijving ombuiging	Te realiseren bedrag	Structureel / incidenteel	Gerealiseerd bedrag	Korte toelichting
Kostendekkendheid vergunningen (B en C-evenementen)	-20.000	Incidenteel	0	Door de gemeenteraad is op 18-12-2025 d.m.v. een amendement besloten dit voorstel niet over te nemen. Bij een goede onderbouwing is dit in 2027 waarschijnlijk wel mogelijk
Toeristenbelasting – B en C-evenementen – alleen inwoners buiten onze gemeente	-18.000	Structureel	-18.000	Deze taakstelling is gerealiseerd in de tarieventabel van de legesverordening 2026 (besluitvorming raad 18-12-2025)
Leges o.b.v. omgevingswet – onderzoeken of we hfst 2 naar een kostendekkend tarief kunnen brengen	-81.000	Structureel	-81.000	In het raadsvoorstel legesverordening van 18-12-2025 is de dekkingsgraad hoofdstuk 2 verhoogd naar 99,5%. Hiermee wordt het bedrag van € 81.000 gerealiseerd
Inkoopreductie Bureau Inkoop Zuidoost-Brabant (Bizob)	-50.000	Structureel	-50.000	Deze ombuiging wordt gerealiseerd door de inzet van BIZOB naar specifieke projecten toe te schrijven. Het risico is dat dit kostenverhogend werkt voor specifieke projecten. Daarnaast zullen we de inkoopvoordelen volgen en indien mogelijk verrekenen met de taakstelling.
Onderuitputting budget kinderopvang	-170.000	Structureel	-170.000	Door een herschikking van de budgetten in de begroting 2026 is de taakstelling gerealiseerd. Echter een aandachtspunt hierbij is de korting op de projectsubsidies onderwijs van € 30.000
Toeristenbelasting naar landelijk gemiddelde	-135.000	Structureel	-135.000	Deze taakstelling is gerealiseerd in de tarieventabel van de legesverordening 2026 (besluitvorming raad 18-12-2025).

Omschrijving ombuiging	Te realiseren bedrag	Structureel / incidenteel	Gerealiseerd bedrag	Korte toelichting
Pachtinkomsten grote reclamezuilen langs de snelweg	-90.000	Incidenteel	0	De afgelopen tijd hebben er gesprekken plaatsgevonden met mogelijke gegadigden voor het exploiteren van reclamezuilen om een beeld te krijgen van deze specifieke markt en het te doorlopen proces. Op basis van deze gesprekken is de verwachting dat we deze opbrengsten in 2026 nog niet gaan realiseren.
Totaal	-1.774.503		-1.068.000	